

Russekål (*bunias orientalis*)

Innhold

1.1	Om russekål.....	1
1.2	Bekjempelsesmetoder.....	2
1.2.1	Luking	2
1.2.2	Nedkapping/slått	2
1.2.3	Kjemisk bekjempelse –sprøyting	2
1.3	Behandling av planteavfall	2
1.4	Behandling av utstyr etter bekjempelse.....	3
1.5	Graving og massehåndtering.....	3

1.1 Om russekål

Russekål (*bunias orientalis*) er en stor, flerårig plante med spydspiss-formede blader og mange små gule blomster med fire kronblader. Planter som er godt etablert dammer en grov, svært dyp pålerot som kan vokse til en dybde på over 1.5 meter. Russekål har stor frøproduksjon og det er frøene som er hovedkilde for spredning til nye vokseplasser. Hver plante kan produsere fra noen hundre til flere tusen frø. Frøene kan beholde spireevnen i mer enn tre år.

Russekål er svært konkurransesterk og kan danne tette bestander der den får stå i ro. Planten kan derfor effektivt konkurrere ut mindre konkurransesterk vegetasjon. Russekål har sin naturlige utbredelse i Sørøst-Europa og Vest-Asia. Russekål er risikovurdert og funnet å utgjøre svært høy økologisk risiko for naturmangfoldet i Norge.

Figur 1 og 2 Russekål sent i blomstringen. Planta kan danne tette bestander og produsere mye frø. Fotograf Lise Davanger Häusler, Drammen kommune

1.2 Bekjempelsesmetoder

Hovedmålet med alle tiltak bør være å unngå at plantene utvikler frø og dermed øker frøbanken.

Tiltakene for å bekjempe arten må gjennomføres på de samme steder/strekninger flere påfølgende år for å ta nye planter som vokser opp fra frø i frøbanken i jorda.

1.2.1 Luking

Luking eller oppgraving kan være aktuelt hvis det er få planter og det er grunn til å tro at de er nyetablerte. Oppgraving senest på forsommeren året etter spiring kan være aktuelt tiltak. Da er ikke pålerota så kraftig, og planten har ikke utviklet blomster og frø.

1.2.2 Nedkapping/slått

For større forekomster av russekål vil gjentatt nedkapping med grastrimmer eller annet klipperedskap så lavt som mulig, to til tre ganger i sesongen, gradvis svekke plantene. Den metoden må gjennomføres flere år på rad.

Første nedkapping bør skje før frøene modner, helst når planta har begynt å strekke seg 20-30 cm med synlige blomsterknopper. Det skjer gjerne seint i juni eller starten av juli. Hvis nedkapping skjer for tidlig i sesongen vil gjenveksten kunne utvikle nye blomster og modne frø samme år.

På grunn av den svært kraftige pålerota og de store bladene, vil én enkelt nedkapping ikke hindre at plantene bygger opp mer ressurser og resultatet kan bli enda mer vitale planter.

1.2.3 Kjemisk bekjempelse –sprøyting

Kjemiske tiltak bør i størst mulig grad unngås, men kan være aktuelt for å svekke en forekomst før graving eller hvis forekomsten er vanskelig tilgjengelig for annen metodikk. Sprøyting bør gjennomføres når planten har begynt strekningsvekst og blomsterknopper er synlige, når planten er 20-30 cm høye.

Valg av preparat må tilpasses godkjent bruksområde på preparatets etikett. På mange arealer vil glyfosat være eneste godkjente middel. Les etiketten på det aktuelle preparatet og følg bruksveiledningen. Glyfosat vil ikke påvirke frøbanken til russekål, så tiltaket har bare effekt på plantene som har spirt frem. Etter sprøyting må en regne med ny spiring fra frøbanken. Området bør derfor sjekkes og om nødvendig behandles på nytt etter en-to måneder.

All yrkesmessig bruk av plantevernmidler krever gyldig autorisasjonsbevis. På arealer som er offentlige tilgjengelige begrenses bruken også av §21 i Forskrift om plantevern. Sprøyta arealet som er åpne for allmenn ferdsel skal merkes med plakat godkjent av Mattilsynet i minst 7 dager etter behandling.

1.3 Behandling av planteavfall

Dersom noen enkeltplanter er i ferd med å utvikle frø, puttes disse i en tett sekk på stedet for senere å bli fraktet til forbrenning eller leveres til avfallsstasjon som tar imot fremmede arter. Avblomstrede blomsterstander behandles som frø. Spredning av frø til nye steder må forhindres. Vær oppmerksom på at frø lett kan spres til nye lokaliteter med maskiner, utstyr og personlig utrustning.

Plantematerialet må ikke bli liggende i kontakt med jord eller i kontakt med rennende vann slik at det på nytt kan slå rot.

Se link til hjemmesiden til Rfd for mer informasjon om håndtering av plantemateriale fra fremmed arter (<https://www.rfd.no/sorteringsguide/hageavfall/svartelistede-planter#/>).

1.4 Behandling av utstyr etter bekjempelse

Utstyr og redskaper må alltid rengjøres etter bruk. Rengjøringen må gjøres over en presenning eller et hardt underlag som gjør oppsamlingen av avfallet mulig.

1.5 Graving og massehåndtering

Massene skal under ingen omstendigheter benyttes i annen jordproduksjon eller der det skal plantes flerårige vekster.

Kilder

[FAGUS Faktaark Russekål 2020.pdf](#)